SIŁA I ZDROWIE

Dodatek tygodniowy „Słowa Pomorskiego"

Nr. 48. **Wtorek, 8. grudnia 1931 r.** **Rok V.**

WF. i PW. 2

Władze. — Dane statystyczne.

(Dokończenie).

Instancją opinjodawczą w sprawach WF. jest Rada Naczelna WF. Urzędem wykonawczym Rady jest Państwowy Urząd Wych. Fizyczn. i Przysp. Wojsk., któremu podlega 10 Okręgowych Urzędów a jako organa państwowo-społeczne działają: Wojewódzkie Kom. WF. i PW. i Powiatowe (Miejskie) Komitety WF. i PW.

Komitety na różne inwestycje i instruktorów początkowo otrzymywały dość znaczne kwoty z PUWF., jednak stopniowo państwo zmniejszało swój udział finansowy, przesuwając wydatki lokalne Komitetów na społeczeństwo. Np. w roku 1927-28 subwencja wynosiła 730.400 zł, w roku 1928-9 już tylko 48.411 a 1929-30 — 45.449 zł.

Jak każda dziedzina w życiu człowieka potrzebuje wychowawców, tak samo wychowanie fizyczne ma również swoich nauczycieli - instruktorów, którzy chcąc się poświęcić wychowaniu, muszą przejść odpowiednie kursy w specjalnych zakładach. Najważniejszym jest Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zakład ten ma oddziały męski i żeński oraz oficerski, kurs trwa 2 lata. Liczba dyplomowanych instruktorów, których ma wydawać rocznie instytut, obliczoną jest na 120—150 osób. Przy uniwersytetach krakowskim i poznańskim istnieją studja wychowania fizycznego, których zadaniem jest również kształcenie nauczycieli ćwiczeń cielesnych. Kursy są trzyletnie, absolwenci mogą się ubiegać o stopień magistra wf. Dla dostarczania klubom i stowarzyszeniom przodowników i organizatorów, istnieją w większych miastach Ośrodki WF., których jest dwanaście w siedzibach OK, poza tem w Wilnie i Katowicach. Przez kursy (od paru tygodni do paru miesięcy) przeszło 26.719 osób. Przy każdym ośrodku znajduje się bezpłatna poradnia. Dla młodzieży w wieku 16—19 lat PUWF. i PW. urządza z pomocą wojska obozy letnie trwające 4—6 tygodni, żeby młodzież zaprawiająca się do sportów mogła spędzić lato na łonie przyrody.

Ministerstwo w. r. ośw. publ. posiada specjalny wydział higjeny szkolnej i W. F. opieka lekarska nad uczniem jest zorganizowana we wszystkich szkołach państwowych i 85 proc. prywatnych. Wychowanie fizyczne zostało wyposażone w dużą ilość godzin nauki, ponadto tworzą się kółka sportowe i zabawowe, a klasy średnie łączą się dla ćwiczeń specjalnych w hufce szkolne. Młodzież akademicka pod względem WF. nie stoi na wysokości zadania, pomimo, że istnieje Akad. Zw. Sportowy, a ilość czynnych członków nie odpowiada liczbie słuchaczów na wyższych uczelniach. Katedrę wychowania fizycznego posiada tylko Uniwersytet Poznański. Wychowanie fizyczne w szkołach wojskowych postawione jest nader starannie, w tym zamiarze, aby absolwent szkoły mógł pełnić w pułku czynności instruktora sportowego. Specjalne instrukcje regulują pracę wych. fiz. w wojsku. Ponadto prowadzi wojsko, wśród młodzieży przedpoborowej, akcję przysposobienia wojskowego, obejmującą przeszło 200 000 młodzieży.

Organizacje sportowe częściowo można brać w rachubę dla oceny stanu wf., zasadniczem ich bowiem dążeniem, wypływającem z istoty sportu jest kult współzawodnictwa i wysiłku. Korzyści dla wychowania narodowego bywają w tych organizacjach, które dbają o stronę etyczną i zdrowotną swej młodzieży, niema ich tam, gdzie głównym celem jest zwycięstwo, eksploatując nadmiernie talenty, a szary ogół pozostawia się własnym siłom. Napływ do życia sportowego należycie wychowanych i wyszkolonych instruktorów wpływa na to, że elementy wychowawcze są coraz lepiej zrozumiane i podkreślane.

Według specjalnej statystyki Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce sportowców zrzeszonych było (w tysiącach) w roku 1919 — 43; 1920 — 43, 1921 — 66, 1922 — 71; 1923 — 92, 1924 — 100, 1925 — 117, 1926 — 173; 1927 — 190; 1928 — 208; 1929 — 224 i w roku 1930 podług PUWF i PW. — 305.043 osób.

Sportowców zrzeszonych w różnych związkach a należących do Związku Związków Sportowych było 81.703 mężczyzn i 1691 kob., poza tem stowarzyszenia, w których uprawiane są różne ćwiczenia ruchowe i sportowe, należą do Związku Związków jako członkowie nadzwyczajni: P. Zw. Gimnast. Sokoła (gimnastyka na przyrządach) 101.324 m. i 984 k. i Zw. Strzelecki (strzelanie) — 122.016 m. i 3727 k.

Poza stowarzyszeniami zrzeszonemi w Zw. Zw. a jedna pracujące sportowo i dla WF. na pierwsze miejsce wysuwa się harcerstwo z 62.151 członkami. Należą tutaj jeszcze Centr. AZS. Związki Robotnicze Polsk. YMCA., Związek Młodzieży Polskiej itp.

Ostatnią kategorję tworzą niestowarzysz. młodzież szkolna, młodzież miejska i wiejska (w zawodach (lekkoatl. i gry) urządzanych przez Komitet WF. i PW. w r. 1930 uczestniczyło 48.156) i młodzież wojskowa (trójbój lekkoatl.) 76.297 zaw. w pływaniu 32.595. W Okręgowych Ośrodkach WF. w r. 1930 ćwiczyło 3615 m. i 788 k. Reasumując powyższe dane statystyka zebrana przez PUWF. i PW. za rok 1930 wykazuje, że ogólna ilość ćwiczących wynosi około 470 tysięcy, w tem około 410.000 m. i 60.000 k. a w odsetkach w stosunku do ogólnej ludności państwa wynosi to koło 1.5 proc. (w państwie niemieckiem w roku 1928 — 7,3 proc.). Roczny przyrost członków organizacji wynosi 20 proc., co stanowi 0,3 procent ogólnej ludności. Przy dzisiejszej ludności 31 miljonów winno uprawiać ćwiczenia około 3.700.000 osób, w czem 2.790.000 m. i 930.000 k. Widoczną przeszkodą w należytem rozpowszechnieniu się i unarodowieniu WF. i PW. i sportów jest brak należytego poczucia społeczeństwa a także należytych urządzeń sportowych i według danych statystycznych PUWF. i PW. w roku 1930 było w Polsce: placów do gier 1.019, bieżni 871, kortów tennisowych 811, ogrodów jordanowskich 26. Do tego można doliczyć część terenów sportowych wojskowych, z których korzystają organizacje społeczne (około 70 boisk dużych i 160 małych. Sumując te dane i przeliczając na ha w najkorzystniejszym wypadku i wliczając tereny wojskowe, otrzymamy łącznie 1.935 ha terenów sportowych, w czem 40 ha ogródków jordanowsk. Według wprowadzonych norm dla miast i wsi, winno być w Polsce, podług programu minimalnego 5.580 ha terenów sportowych, w czem 360 na ogródki jordanowskie dla dzieci. Sal gimnastycznych wykazuje statystyki 333 plus sale wojskowe, otrzymamy razem 350, przyjmując średnio 250 m. kw. na salę otrzymujemy 87.500 m. kw., a winniśmy mieć 1.395.000 m. kw. Pływalni wraz z wojskowemi mamy około 100 i krytych 7, gdy przeliczymy na metry kw. przyjmując 1000 m. kw. na pływalnię otwartą a 200 m. kw. na krytą daje to 100.000 m. kw. plus 1400 m. kw. i tu znów widzimy wielkie braki, gdyż według przeprowadzonych norm, powinno być 1.395.000 mtr. kw. pływalni otwartych i 155.000 m. kw. pływalni krytych.

O ile stan ten odnośnie do terenów sportowych można uważać za znośny, których przyrost roczny wynosi 10 proc., o tyle w stosunku do sal gimnastycznych (przyrost roczny 1,2 proc.) i pływalni szczególniej krytych (przyrost 0.7, proc.) jest niewystarczający.

Widzimy z tych suchych cyfr, że tak pod względem wychowania fizycznego, przysposobienia wojskowego i sportów a także urządzeń sportowych, w stosunku do zagranicy, pozostajemy daleko wtyle, jednak pod względem wyćwiczenia fizycznego i wojskowego, a także wyczynów sportowych i mimo ogólnego kryzysu ćwiczący i sportowcy z zapałem oddają się swej pracy i poziom ich zrównał się niemal z zagranicą.

S. K.

Z Torunia.

Zawody bokserskie. Ruchliwa sekcja bkserska „Gryfu" tym razem sięgnęło do dalszych okolic i zaprosiła drużynę „Błękitną" z Poznania.

Goście zaprezentowali się jako zawodnicy dobrzy technicznie i fizycznie, walczący naogół dobrze. Drużyna miejscowa ustępowała może pod względem technicznym, lecz górowała ambicją i chęcią zwycięstwa.

Walki rozpoczęły dwie pary zawodników miejsc. WCZS Gryfu. Waga mieszana: Trenk, waga musza — Baracz, waga papierowa; walka nierozstrzygnięta. Lepszy technicznie Barcz. Waga kogucia: Gaworski — Zawacki, zwycięża na punkty Gaworski.

Walki międzymiastowe: Waga musza: Serożyński (Toruń) — Walkowiak (Poznań) na punkty zwycięża Serożyński, operujący więcej lewą ręką ciosami sierpowemi. Prowadzi Toruń 2:0.

Waga kogucia: Konieczny (P) — Grabowski II (T), zwycięża na punkty Konieczny. Wynik 2:2.

Waga piórkowa: Czyż, wicemistrz Poznania — Grenda (T), z powodu nadwagi Czyża zwycięża walkowerem Grenda. Wynik 3:3.

Waga lekka: Zieliński (P) — Wrzesiński (T), wygrywa walkowerem Zieliński. Zawody towarzyskie nierozstrzygnięte. Lepszy technicznie Zieliński. Wrzesiński materjał dobry, lecz jeszcze surowy. Wynik 4:4.

Waga półśrednia: Ligmanowski (P) — Kończalski (T). Po wyjściu na ring od razu atakuje Kończalski i w drugiem uderzeniu w 30 sek. zwycięża przez knock-out Ligmanowski. Niespodziewane i łatwe zwycięstwo. 6:4 dla Torunia.

Waga średnia: Kolasa (P) — Jeziorski (T). W pierwszej rundzie żywiołowa furja obydwóch walczących. Jednak uderzenia Kolasa są lepsze technicznie. W drugiej rundzie ataki ze strony Jeziorskiego, który jeszcze słaby technicznie, nie umie wykorzystać różnych momentów. W trzeciej run dzie widać na obydwóch zmęczenie. Zwycięża na punkty Jeziorski.

WCZS Gryf wygrywa ostatecznie 8:4. Zasługa w tem kierownika drużyny p. Grendy.

Sędzia na ringu p. Mazur, członek korpusu sędziów P. Z. B. Osób zebrało się spora ilość.

Ćwiczenia wolne dla sokołów starszych. W dniu 7 grudnia br. rozpoczynają się ćwiczenia wolne związkowe dla dh. starszych wszystkich gniazd toruńskich — na zlot do Pragi czeskiej i do Gdyni. Ćwiczenia te odbywać się będą w każdy poniedziałek od godz. 20 do 21 w miejskiej hali gimnastycznej przy ulicy Krasińskiego. Dotychczas zgłosiło się 23 druhów, dalsze zgłoszenia przyjmuje się w sali podczas ćwiczeń. (ks)

Naczelnik okręgowy.

Sekcja sportów zimowych „Gryfu". W Okręgowym Ośrodku pod przewodnictwem komendanta por. Laurentowskiego odbyło się zebranie w celu założenia sekcji sportów zimowych przy WCZS Gryf.

Sekcję założono i na przewodniczącego wybrano kpt. Kwiatkowskiego, na kierownika sekcji narciarskiej p. K. Błocha, hokejowej p. Grendę, łyżwiarskiej p. Kincego. Na instruktora sekcji narciarskiej — p. Jana Rybińskiego. Tymczasowy zarząd rozpoczął swe czynności.

Komendant Okr. Ośr. zakomunikował, że do dyspozycji sekcji oddaje 10 par nart z kijami, a dla wycieczek zbiorowych będzie oddany do dyspozycji samochód P. W. Sekcja liczy przeszło 50 członków. Wpisowe wyznaczono 2 złote, składka miesięczna 1 zł.

Zapisy przyjmuje p. K. Błoch ul. św. Katarzyny 5 od 9 do 19 i komenda P. W. na m. Toruń od 9 do 11 i 14 do 16, kancelarja WCZS Gryf Brama Mostowa od 18 do 19. (ks)

Ślizgawka gimnazjalna na boisku szkolnem przy ul. Mickiewicza jest dostępna dla młodzieży wszystkich zakładów średnich, tak męskich jak i żeńskich codziennie od godz. 14 do 21. Jednorazowy wstęp na ślizgawkę wraz z szatnią 10 gr., bilet sezonowy 5 zł. (ks.)

Zebranie narciarzy odbędzie się we wtorek o godz. 20-ej we Dworze Artusa. Cel zebrania: Organizacja sekcji narciarskiej przy WCZS. Gryf uchwalenie statutu i składek. Upraszamy wszystkich narciarzy o gremjalne przybycie. (ks)

Egzamin sędziowski. W niedz. 6 bm. w Toruniu odbył się w „Eldorado" egzamin sędziów lekkoatlet., organizow. przez PZLA. Złożyło egzamin 13 członków „Sokoła". Egzaminował prezes Pom. Oks. ZLA z Bydgoszczy p. Gołębiowski.

Gry sportowe.

Polonja mistrzem koszykówki Bydgoszczy. W Bydgoszczy zakończony został turniej gier sportowych o mistrzostwo miasta. W koszykówce mistrzostwo zdobyła miejscowa Polonja, która pokonała w finale drużynę 62 pp. 47:20 (20:14).

Warto zaznaczyć, że Polonja jest jednym z najbardziej wszechstronnych klubów na terenie Pomorza, a w roku bież. zdobyła również mistrzostwo miasta w piłce nożnej i wicemistrzostwo w szczypiorniaku.

Kronika sportowa.

Boks.

Mecz bokserski Warszawa—Berlin w radjo. W dniu 8 bm. w godzinach 12—2 p. p. w sali kina Colosseum odbędzie się mecz bokserski międzymiastowy Warszawa—Berlin. Mecz ten w swoich trzech ostatnich walkach transmitowany będzie na całą Polskę przez Polskie Radjo w godzinach 13.30—14.

Berlin zwycięża Łódź 9:7. W niedzielę 6 bm. rozegrany został w Łodzi sensacyjny międzymiastowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Berlina i Łodzi. Mecz wygrali w ogólnej punktacji Niemcy w nieznacznym stosunku 9:7. Wynik ten może być uważany za sprawiedliwy miernik sił obu drużyn. Niemcy bowiem mieli pewną przewagę techniczną nad pięściarzami łódzkimi, nie mniej w jednym wypadku orzeczenie sędziów krzywdzi naszego zawodnika.

Warta przegrała w Danji 14:2. W piątek 4. 12. bokserska drużyna „Warty" rozegrała w Kopenhadze drugi swój mecz z drużyną Idrottsklub. Spotkanie zakończyło się niespodziewanie wysokiem zwycięstwem Duńczyków 14:2.

Łyżwiarstwo.

Sonja Henie w Katowicach. W sobotę i niedzielę bawiła w Katowicach mistrzyni świata i mistrzyni olimpijska w jeździe figurowej na łodzie, Sonja Henie. Sonja Henie zademonstrowała grę pokazową w przerwach meczu hokejowego, rozgrywanego na sztucznem lodowisku w Katowicach pomiędzy graczami Berlina i Warszawy. Znakomita łyżwiarka norweska zadziwiła widzów niezwykłą precyzją, pewnością i pięknem ruchów, znakomitem opanowaniem technicznem łyżew, świetną akrobacją.

W oba dni publiczność zgotowała łyżwiarce żywiołową owację.

Hokej.

Pierwszy mecz berlińskich hokeistów w Katowicach. W sobotę 5. 12. odbył się na sztucznem lodowisku w Katowicach pierwszy mecz hokeistów berlińskich, którzy wal czyli jako drużyna Berliner Schlittschuhklub (najsilniejszy hokejowy zespół berliński) przeciwko reprezentacji Polski. Wynik meczu 2:1 (6:0, 0:1, 2:1) dla Berlina. Druż. polska walczyła w skł.: Stogowski, Mauer, Sokołowski, Kryger, Sabiński, Nowak. Rezerwowi: Materski, Godlewski i Ludwiczak. Polacy grali naogół zadowalająco. Na pierwszy plan wysunął się Stogowski w bramce, który był bohaterem meczu. Doskonale grali: Sokołowski i Kryger. Najsłabiej grał Materski. Drużyna polska zasłużyła co najmniej na wynik remisowy.

Berlin — Warszawa 4:0. W niedzielę 6. 12. na lodowisku sztucznem w Katowicach rozegrany został oficjalny mecz międzymiastowy w hokeju lodowym. Berlin Warszawa. Mecz zakończył się zwycięstwem Berlina 4:0 (0:0. 2:0, 2:0). Widzów ponad 8000. Reprezentacja Berlina wystąpiła w najlepszym składzie. W reprezentacji Warszawy grali: Stogowski, Mauer, Sokołowski, Kryger, Sabiński, Kowalski I. Rezerwowi: Nowak, Godlewski, Marchewczyk

Różne.

Konferencja okręg. Ośrodków WF. i PW. W dniach 12 i 13 bm. odbędzie się w Państwow. Urzędzie Wych. Fiz. w stolicy konferencja celem zebrania materjału, któryby pozwolił ustalić zasady współpracy Okręgowych Ośrodków WF. i PW. oraz poradni lekarskich ze związkami i klubami sport.

Na konferencji obecni będą wszyscy komendanci ośrodków oraz delegaci związków sportowych.

Wygłoszone będą referaty następujące: Programy wyszkolenia ośrodków. Idealna organizacja ośrodka. Ośrodek dziś i w przyszłości. Jak podnieść aktywność poradni sportowo - lekarskich, Zawody sportowe i próby na POS., O najistotniejszych potrzebach wychowania fizycznego itd.

Przedstawiciele związków sportowych mówić będą o zamierzeniach, potrzebach i postulatach, jakie sport wysuwa pod adresem Ośrodków.

Skrzynka pocztowa.

Pan J. F. Artykuł „Pojęcie rzetelnej gry" otrzymaliśmy; pójdzie w następnym n-rze „Siły i Zdrowia".